

פרוטוקול מס' 38/א

מישיבת ועדת הכנסת, ביום ב', ז' בניסן תשי"ז
8.4.1957 - בשעה 19.10

בכחו:
היו"ר ב. אזניה
ב. אבניאל
ע. איכילוב
ש. הלל
א. וילנסקה
ש. יוניצ'מן
ד. ליבשיץ
ס. נורוק
נ. ניר
י. סמילנסקי
א. רמז
א. תלשי

מוזמנים:
סגן מזכיר הכנסת א. צידון
מזכיר יו"ר הכנסת ח. ליאור

- סדר הינם:**
- 1) חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות)(תיקון) - ערעור ח"כ א. וילנסקה בענין נושא חדש.
  - 2) שחרור חוקים שיובאו השבוע למליאת הכנסת מחובת 24 שעות לפני קריאה שניה ושלישית
  - 3) קביעת מועד גמר פגרת הפסח של הכנסת
  - 4) העברת הצעה לסדר-היום בענין השבת באילת, לוועדה.
  - 5) עריכת סיור ועדת הכנסת בזמן הפגרה, באילת.

- - -

1) חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות)(תיקון) - ערעור ח"כ א. וילנסקה בענין נושא חדש

היו"ר ב. אזניה:
על סדר היום עומדת שאלה של נושא חדש בחוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות)(תיקון). את השאלה עוררה חברת הכנסת וילנסקה. ברשותכם נדון אחר כך גם בשאלות שהיו צרכות להיות נדונות מחר, על מנת שמחר לא תצטרך להתקיים ישיבה.

א. וילנסקה:
רצתי להעיר בענין הצעה של ח"כ אלון, שהובאה לוועדת הכלכלה. התוספת דנה בהצעה להתקין מכשירים שונים על אניות שעוד לא נבנו. התקנות שאליהן הציב ח"כ אלון לצרף את התוספת דנות באניות קיימות, באניות תחת דגל ישראלי. התוספת של ח"כ אלון נוגעת לאניות שעוד לא נבנו, כלומר אניות שאינן בדגל ישראלי. הן לא נבנו, לא ידוע אם בנייתן תסתיים, לא ידוע מה יהיה אתן, ולפי הנוהג המקובל עד עתה דבר מסוג זה נראה לי כנושא חדש.

אני חושבת שח"כ אלון צריך היה להציע הצעת חוק בענין התקנות מכשירים על אניות שעומדות להיבנות. הצעת חוק זו היתה באה, כמקובל, כהצעה לסדר לכנסת, ומועברת או לא מועברת לוועדה.

אני רוצה לומר בענין זה שני דברים. קודם כל, מה היה מקובל עד עכשיו לחשוב כנושא חדש. לפי המקובל עד עכשיו, דבר מסוג זה הוא נושא חדש, ואני רוצה להביא לדוגמה דיון כשסגן יו"ר הכנסת ניר הביא פעם לוועדת הכנסת שאלה שנתעוררה בוועדת החוקה בקשר עם חוק הגנת הדייר - אם בור שופכין, או השתתפות הדייר בניקוי החצר, הוא נושא חדש או לא נושא חדש, בחוק הגנת הדייר. היה דיון על כך בוועדת הכנסת, והוחלט שאחד מהם

הוא נושא חדש, והשני - נושא חדש. אני חושבת שההצעה של ח"כ אלון על אניות שטרם נבנו, היא לא פחתת נושא חדש, לעומת התוכן של התקנות על הפיקוח על אניות, מאשר המקרה ההוא שהובא ע"י ח"כ ניר בענין חוק הגנת הדייר. זאת בנוגע למה שמקובל היה לראות כנושא חדש.

דבר שני: החשיבות של צורת חקיקה

פרלמנטרית רגילה. אני חושבת שהכנסת מעונינת בחקיקה רגילה ולא בתוספת - כשאינן בזה צורך מיוחד - של חוקי חירום. גם הממשלה, כשהיא מנסקת את חוקי החירום, טוענת כי היא משתמשת בהם כשאין, לדעתה, אפשרות לנהוג בצורה של חקיקה פרלמנטרית רגילה. פה לפנינו מצב, שהתוספת הזאת לא הובאה על-ידי הממשלה אלא על-ידי אחד מחברי הכנסת, ואינני רואה שום צורך שזה יהיה בצורת תקנות חירום, אלא אני מדגישה: אני חושבת שזכותו של ח"כ אלון וכל חבר כנסת להציע הצעות חוק רגילות. על כן בקשתי להשתמש בזכות לערער על כך, כי אני חושבת שזה נושא חדש, ומן הראוי שחברי הכנסת יציעו הצעות-חוק ולא יוסיפו תקנות חירום.

ב. אבניאל:

יו"ר ועדת הכלכלה
ברוך ועדת הכלכלה בחוק זה, נתקלבו בכך, שהולך ונבנה מספר רב מאד של אניות מסא ונוסעים, שיש דעה כי אינן מושלמות לענייני בטיחות ובטחון בצורה מספקת. ח"כ אלון, בהתייעצות עם משרד התחבורה הציע הצעה. לאחר מכן נתקבל תיקון להצעה, שכל מה שמציעים צריך לעשות לאחר התייעצות בשר הבטחון, ואך ורק מתוך מטרת הגנת המדינה - בדבר מתן אפשרות לשר התחבורה למסור פרטים על תכניות של בלי השיט הנבנים או עומדים להיבנות, ואם לדעתו אין בהם מספיק סידורי בטחון למען הגנת המדינה, הוא חייב להתקינם. חברי ועדת הכנסת מבינים יפה שעניינים כאלה אי-אפשר לעשות, כפי שח"כ וילנסקה אומרת, לאחר שהאניה כבר קיימת. אז זה טען שינויים במבנה והרבה הוצאות יתרות, ודברים שאינם ניתנים כלל לתיקון לעתים. לכן מוטב לעשותם מבעוד מועד.

השאלה היא, אם זה נושא חדש או לא. שלגוף הדברים זה רצוי - זו היתה דעת כל הועדה, פרט לח"כ וילנסקה, ואפילו נציגי הממשלה תמכו בכך. למרות שאף אחד מאתנו איננו נלהב להרחיב תקנות שעת חירום, במקרה זה ראינו לנכון להרחיבן, כי זה למען בטחון המדינה. השאלה, אם זה נושא חדש או לא. אם כן, זה בהחלט איננו נושא חדש. זו רק תוספת מפרשת לסעיף י' הקיים בחוק (קורא את הסעיף). למעשה סעיף זה איננו כל כך מפורט כפי שהביא אותו ח"כ אלון לוועדת הכלכלה, לאחר התייעצות עם משרד התחבורה וגם בהסכמת חיל-הים שתבע זאת. הם מפרשים אותו סעיף משום שהיה סתום מה מותר לשר הבטחון ולשר התחבורה לתבוע למען הגנת המדינה. וכן כל שאר הסעיפים. אינני רואה שום סיבה מדוע יאסרו עלינו להרחיב זאת, אם כל הועדה סבורה שזה לטובת המדינה, וזה כלול בשני המשפטים שקראתי. זה בודאי איננו נושא חדש. אפשר להגיד שזה מרחיב, מפרש, מבאר, אבל זה תפקידה של ועדה - לצמצם ולהרחיב. גם מחקנו סעיף שלם והכנסנו סעיפים אחרים, אבל כשזה מגיע לענין זה אין לראות בזה נושא חדש. לכן אני מבקש מהועדה לאשר את הדבר, כדי שנוכל להניח את החוק סחר על שולחן הכנסת. מועד התוקף פג והכנסת לא תתכנס אלא כעבור חדשיים, ועלול להיגרם נזק.

ה צ ב ע ה

- בעד הדעה שהצעת ח"כ אלון היא נושא חדש - 1.
ב ג ד - רוב.

ערעור ח"כ וילנסקה נדחה.

(2) שחרור חוקים שיובאו השבוע למליאת הכנסת
מחובת 24 שעות לפני קריאה שניה ושלישית

אני מבקש, ברשותכם, שנדון בשאלות שעמדו על סדר-היום לישיבת מחר.

היו"ר ב. אבניאל:

ש. יוניצ'מן:

אני מתנגד לטידור הענין בקבלנות. אני מבין שבענין חוק התקציב, או החוק שדנו בו לפני כן, או בענין חוק רישום פטירות חיילים, יש צורך בכך. ועדה זו החליטה באופן ברור ביותר, שאינה רוצה לעשות מתקדים חוק, ומיוצא מן הכלל - כלל. לכן אתנגד לשחרור אותם חוקים שתוקפם עוד לא פג.

ע. איכילוב:

אני תומך תמיכה מלאה בדברי ח"כ יוניצ'מן.

גם אני.

ב. גיר:

התחלט:

- לשחרר את החוקים הבאים מחובת 24 שעות:
  - א) חוק התקציב
  - ב) חוק י"ה המגן
  - ג) חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) (תיקון).
  - ד) חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (קיום האספקה והשירותים החיוניים).
  - ה) חוק ערבויות מטעם המדינה (תיקון)
  - ו) חוק רישום פטירות חיילים
  - ז) חוק נכי מחנות הריכוז.
  - ח) חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון).
  - ט) צוי מכס שתוקפם פג לפני ובתוך הפגרה.

3) סביעת טועד גמר פגרת הפסח של הכנסת

ע. איכילוב:

אני טרען את סיכום הועדה בזמנו, לפעול בכיוון סיום מושב הכנסת ביום ד' בלילה. אני מדבר לאור אינפורמציה שקבלתי מחברי הכנסת ספיר ומוזאייב. לפי חשבון בועדת הכספים אין כל קושי לסיים ביום ד' בלילה בחצות, או ביום ה' לפני הצהריים. במה דברים אמורים - אם כל העניינים לקריאה שניה ושלישית יובאו מחר בבוקר לדיון. ישיבת הכנסת צריכה להתחיל מחר ב-9 בבוקר.

היו"ר ב. אזנר:

שמענו את המשאלה, ומבקשים את מר צידון להעביר אותה, כדי שנוכל אולי מחר להקדים.

לגבי גמר פגרת הכנסת, המלצת הנשיאות היא שנסיים את הפגרה ונחזור בשעה טובה ומוצלחת ביום ב' בשבוע, ב-20.5.57.

ש. יוניצ'מן:

אני מציע 21 במאי מסיבה פשוטה מאד: כי גם אנחנו היינו צריכים לדון בשאלה זו. אי-אפשר להביא לנו הצעות מוגברות על התאריך הזה יודעים כולם, פרט לחברי ועדת הכנסת.

ש. הלל:

אני מציע 27 במאי.

ב. גיר:

במשך כל זמן קיומה של הכנסת היא התחילה ביום ב' בשבוע, כדי לא להפסיד יום.

היו"ר ב. אזנר:

אני תומך בהמלצת היו"ר והסגנים. אני מודה שאני דחפתי את הנשיאות, על-ידי מר רוזטי, שהיא תחליט ביום ד'. רציתי בעצמי לגשת, וזה לא ענין שלא הוזמנתי. לא זו הבעיה. הבעיה היא, שיש כאן שני מוסדות, וכשמוסד אחד שוקל והשני צריך כאילו לאשר - תמיד לשני יש הרגשה שהנה כבר ידוע הדבר.

ע. איכילוב:

יש הסכמה על 27 במאי.

ג. ג'ר:

הפגרה הגדולה אצלנו תמיד כוללת את החגים.
השנה יוצא הכל מאוחר, מפני שהיתה שנה מעוברת.
יוצא שכל החגים נגמרים ב-25 או ב-26 באוקטובר. בשנה שעברה התחלנו
ב-8 באוקטובר. השנה נוכל להתחיל בסוף אוקטובר. אם נאריך את הפגרה
עכשיו בשבוע נוסף, נצטרך להשלים זאת ולשבת עד סוף אוגוסט, ואז לא
כל כך קל לשבת. על כן כדאי לקבל את הצעת הנשיאות.

ע. איכילוב:

אם אין הצעה מוסכמת, הצעתי היא יום ב'
13 במאי. אני חושב שהצטברו חוקים רבים
ויש הכרח שהכנסת תדון בהם. לא ייתכן שאת הדיון החשוב בחוקים חשובים
אלה ובבעיות החשובות נדחה יותר מדי מאוחר.

ה צ ג ע ה

- בעד קביעת גמר הפגרה ל-13 במאי - 2 קולות
- בעד קביעת גמר הפגרה ל-27 במאי - אין
- בעד קביעת גמר הפגרה ל-20 במאי - 4 קולות
- בעד קביעת גמר הפגרה ל-21 במאי - 3 קולות

תחילת המושב הבא של הכנסת, לאחר הפגרה,
נקבע ליום ב', יט' באייר תשי"ז (20.5.57)

4) העברת הצעה לסדר-היום בענין השבת באילת. לוועדה

ה' יו"ר ב. אזניה:

היתה הצעה לסדר היום, לדון על השבת
באילת ועלינו לקבוע לאיזו ועדה תעבור.
יש הצעה לאעביר זאת לוועדת העבודה.

ש. יוניצ'מן:

לוועדת הכלכלה.

ה צ ג ע ה

- בעד העברה לוועדת העבודה - 5 קולות
- בעד העברה לוועדת הכלכלה - 1 קול

הוחלט להעביר לוועדת העבודה

5) עריכת סיור ועדת הכנסת בזמן הפגרה. באילת

ע. איכילוב:

ועדת הכנסת מעולם לא עשתה סיור מאורגן.
אני חושב שהיא יכולה לעשות זאת, ולסייר

בזמן הפגרה באילת.

ה' יו"ר ב. אזניה:

זה בהחלט יכול להיות.

ש. יוניצ'מן:

אפשר לדחות זאת לסוף הפגרה, כשיחזרו
כמה מחברי הועדה מחו"ל.

הישיבה נבעלה בשעה 19.55